

Datum van inontvangstneming : 22/04/2013

Zaak C-137/13

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

18 maart 2013

Verwijzende rechter:

Bayerische Verwaltungsgericht München (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

27 februari 2013

Verzoekende partij:

Herbaria Kräuterparadies GmbH

Verwerende partij:

Freistaat Bayern

Bayerische Verwaltungsgericht München

In het administratieve geschil

Herbaria Kräuterparadies GmbH

[OMISSIS]

[OMISSIS] 83730 Fischbachau

– verzoekster –

[OMISSIS]

tegen

Freistaat Bayern

vertegenwoordigd door de Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft

[OMISSIS] 80638 Munchen

– verweerder –

in een zaak over levensmiddelenrecht geeft het Bayerische Verwaltungsgericht München, 18. Kammer, [OMISSIS]

[OMISSIS]

zonder terechtzitting

op 27 februari 2013

de volgende

[Or. 2]

Beschikking:

- I. Het Europese Hof van Justitie wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU de volgende vragen tot uitlegging van artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 van de Commissie van 5 september 2008 (PB L 250, blz. 1) voorgelegd:
  1. Moet artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 aldus worden uitgelegd dat het gebruik van de genoemde stoffen slechts wettelijk is voorgeschreven, wanneer een Unierechtelijk of een met het

Unierecht verenigbaar nationaal voorschrift voor het levensmiddel, waaraan de genoemde stoffen moeten worden toegevoegd, de toevoeging van de genoemde stoffen direct voorschrijft of althans een minimumgehalte voor de toe te voegen genoemde stoffen vastlegt?

2. Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord: moet artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 aldus worden uitgelegd dat het gebruik van de genoemde stoffen ook wettelijk is voorgeschreven, ingeval het in de handel brengen van een levensmiddel als voedingssupplement respectievelijk met gebruik van gezondheidsclaims zonder toevoeging van ten minste één van de genoemde stoffen misleidend en bedrieglijk voor de consument zou zijn, omdat het levensmiddel wegens te geringe concentratie van een van de genoemde stoffen zijn doel als voedingmiddel respectievelijk zijn met de gezondheidsclaims tot uitdrukking gebrachte doel niet kan vervullen?
3. Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord: moet artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 aldus worden uitgelegd dat het gebruik van de genoemde stoffen ook wettelijk is voorgeschreven, ingeval een bepaalde gezondheidsclaim alleen voor levensmiddelen mag worden gebruikt, die een bepaalde, zogenaamd significante hoeveelheid van ten minste één van de genoemde stoffen bevatten?

[Or. 3]

- II. De behandeling van de zaak wordt geschorst gedurende de prejudiciële procedure.

Motivering:

I.

- 1 Verzoekster verzoekt om opheffing van het bevel van overheidswege om van het door haar als voedingssupplement in de handel gebrachte product „Herbaria Blutquick” de volgens artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 (PB L 189, blz. 1-23) beschermde verwijzing naar biologische landbouw te verwijderen in de etikettering, reclame en verhandeling. Voorts verzoekt zij te verklaren dat dit product, gemengd met ijzergluconaat, maar niet met vitaminen, bij de etikettering, reclame en verhandeling met de gezondheidsclaim „Ijzer draagt bij tot de normale vorming van rode bloedcellen en hemoglobine” alsook als dieetvoeding met de door artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing in de handel mag worden gebracht.
- 2 Verzoekster vervaardigt het product „Herbaria Blutquick – Eisen + Vitamine”, een fruitsapmengeling met kruidenextracten, die naast plantaardige producten uit

de biologische landbouw toegevoegde, niet uit producten uit de biologische landbouw gewonnen vitaminen alsook toegevoegde, niet uit producten uit de biologische landbouw gewonnen ijzergluconaat bevat. Het product bestaat overwegend uit ingrediënten van biologisch-agrarische oorsprong in de zin van artikel 19, lid 2, sub a, van verordening (EG) nr. 834/2007. Het product wordt als voedingssupplement met ijzer en vitaminen geadverteerd en verkocht en draagt daarbij op het etiket onder de productnaam de volgens artikel 23 van [Or. 4] verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar biologische landbouw. Op het etiket bevindt zich de claim „Ijzer draagt bij tot de normale vorming van rode bloedcellen en hemoglobine”. Door de aanbevolen dagelijkse dosis van het product „Herbaria Blutquick” wordt 20 % van de dagelijkse behoefte aan ijzer gedekt. Het product wordt in het bijzonder aanbevolen tijdens de zwangerschap en de voedingsperiode om de natuurlijke geestelijke ontwikkeling bij kinderen te helpen. Het helpt bovendien de normale vorming van rode bloedcellen en hemoglobine. Het kan bijdragen tot vermindering van uitputting en bevordert een beter algemeen welbevinden.

- 3 Verweerder gaf verzoekster bij besluit van 18 december 2011 het bevel om de volgens artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar biologische landbouw in de etikettering, reclame en verhandeling van het product „Herbaria Blutquick” te verwijderen. Als motivering werd gegeven dat het product „Herbaria Blutquick” een schending is van artikel 23, lid 4, sub a-i, van verordening (EG) nr. 834/2007 juncto artikel 19, lid 2, sub b, van verordening (EG) nr. 834/2007 en artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008. Volgens artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 zijn mineralen en vitaminen bij de vervaardiging van biologische producten alleen toegelaten voor zover zij volgens de wet aan de levensmiddelen, waaraan zij zijn toegevoegd, moeten worden toegevoegd. Een dergelijk wettelijk voorschrift is er voor het product „Herbaria Blutquick” niet. In het bijzonder is het geen product in de zin van de nationale Diätverordnung (BGBl I 2005, 1161), zodat de toevoeging van vitaminen en ijzergluconaat niet in de Diätverordnung kan zijn voorgeschreven. Uit verordening (EG) nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 (PB L 404, blz. 9-25) blijkt alleen dat aan „voedings- en gezondheidsclaims” gedetailleerde gegevens ten grondslag moeten liggen. Dat betekent evenwel niet dat de toevoeging van vitaminen en mineraalstoffen bij de [Or. 5] vervaardiging van levensmiddelen, voor zover zij niet zijn onderworpen aan de nationale Diätverordnung, wettelijk is voorgeschreven. Ook wanneer het product „Herbaria Blutquick” volgens verordening (EG) nr. 1924/2006 is toegelaten, kan dat product niet met de volgens artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar de biologische landbouw worden geëtiketteerd, geadverteerd en verkocht, aangezien verordening (EG) nr. 1924/2006 niet dwingend voorschrijft dat levensmiddelen en voedingssupplementen moeten worden verrijkt met vitaminen en ijzergluconaat.

- 4 Verzoekster stelt in haar daartegen ingestelde beroep in het bijzonder dat de Europese wetgever met het vereiste van artikel 27, lid 1, sub f, van verordening

(EG) nr. 889/2008 tot doel had de toevoeging van mineraalstoffen en vitamines toe te laten, wanneer en voor zover andere Unierechtelijke regelingen of aan het Unierecht conforme nationale regelingen een bepaald vitamine- en mineraalgehalte gelet op het doel van het betrokken levensmiddel vereisten en het levensmiddel zonder die toevoeging niet overeenkomstig het doel ervan kon worden vervaardigd. Uitgangspunt van „wettelijk voorgeschreven” is evenwel een concreet levensmiddel met een concreet doel. De vraag waar iets wettelijk voorgeschreven is, waarbij wordt vereist dat vitamines en mineraalstoffen worden toegevoegd, rijst niet alleen op het gebied van diëtvoeding. Ook andere bepalingen brengen mee dat aan biologische levensmiddelen die volgens hun etikettering een bijzonder doel inzake voeding hebben, mineraalstoffen en vitamines moeten worden toegevoegd om te voldoen aan de wettelijke vereisten. Hier gaat het om de voorschriften voor voedingssupplementen, maar ook om de voorschriften voor gezondheids- en voedingsclaims, de zogenaamde Health en Nutrition Claims, voornamelijk in verordening (EG) nr. 1924/2006; in het bijzonder evenwel de voorschriften dat claims bij levensmiddelen niet misleidend mogen zijn. Uit het juridische verbod van misleiding bij levensmiddelen wordt afgeleid dat het minimumgehalte aan mineraalstoffen in **[Or. 6]** voedingssupplementen aldus wordt bepaald dat met de door de producent aangegeven dagelijks in te nemen hoeveelheid 15 % van de administratief voorgestelde maximumhoeveelheid als garantiegehalte wordt bewerkstelligd. Daarmee wordt uit het doel van een voedingssupplement de wettelijke plicht afgeleid de overeenkomstige minimumwaarde te bewerkstelligen. Wanneer dit alleen door toevoeging van stoffen kan worden bewerkstelligd, is de toevoeging voor het betrokken biologische levensmiddel wettelijk voorgeschreven en dus toegelaten. Aanvullend kunnen bovendien de gezondheidsclaims in de etikettering van een product worden aangehaald: verordening (EU) nr. 432/2012 van de Commissie van 16 mei 2012 (PB L 136, blz. 1-40) voorziet wettelijk in de dagelijks in te nemen hoeveelheden, waardoor de toevoeging van stoffen aan een biologisch levensmiddel wordt vereist.

- 5 Verzoekster verzekerde plechtig dat niet kan worden afgezien van de toevoeging van ijzergluconaat en vitamines aan het product „Herbaria Blutquick”, om bij deze stoffen de voedingswaarde te bewerkstelligen zoals zij zijn vereist om het aangegeven voedingsdoel te bereiken. Het is niet mogelijk met ingrediënten uit biologische producten ijzer en vitamines in deze orde van grootte toe te voegen. Er worden slechts vitamines en ijzergluconaat in de vereiste omvang toegevoegd.
- 6 Verweerder antwoordde hierop dat de toevoeging van vitamines en ijzergluconaat in voedingssupplementen nergens wettelijk is voorgeschreven. Ook verordening (EG) nr. 1924/2006 schrijft de toevoeging van vitamines en ijzergluconaat niet voor. Zij laat alleen de toevoeging van deze stoffen toe. De zuivere toelating kan evenwel niet worden gelijkgesteld met het wettelijke vereiste. Een andere uitlegging is in strijd met artikel 6, sub b, van verordening (EG) nr. 834/2007, volgens welke levensmiddelenadditieven in de biologische landbouw tot een minimum moeten worden beperkt.

[Or. 7]

- 7 Gelet op dit geschil is verzoekster voornemens om in de toekomst het product „Herbaria Blutquick” als dieetvoeding in de handel te brengen met verder gebruik van het EU-logo. Verzoekster ging er daarbij in de eerste plaats van uit dat ook de bevoegde nationale instantie van mening is dat het product „Herbaria Blutquick” in exact dezelfde vorm als tot dusver als een voedingssupplement in de handel kan worden gebracht als dieetvoeding, dat wil zeggen met slechts geringe veranderingen in de etikettering.
- 8 Ter terechtzitting van 20 juni 2012 verklaarden de vertegenwoordigers van de nationale instantie dat het product „Herbaria Blutquick” volgens hen evenmin als dieetvoeding met de door artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar biologische landbouw in de handel mag worden gebracht. Ook voor „Herbaria Blutquick” als dieetvoeding is het gebruik van bepaalde mineralen en vitamines niet wettelijk voorgeschreven.
- 9 Daarop werd het beroep aldus uitgebreid dat wordt vastgesteld dat het product „Herbaria Blutquick” zoals tot dusver als voedingssupplement alsook bij overeenkomstige wijziging van de etikettering als dieetvoeding en – voor zover slechts ijzergluconaat, maar geen vitamines worden toegevoegd – met de gezondheidsclaim „IJzer draagt bij tot de normale vorming van rode bloedcellen en hemoglobine” telkens met de door artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar biologische landbouw in de handel mag worden gebracht.

[Or. 8]

II.

- 10 De in het geding te nemen beslissingen of het gebod om de door artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar biologische landbouw te verwijderen uit de etikettering, reclame en verhandeling van het product „Herbaria Blutquick” rechtmatig is en het product zowel als voedingssupplement als alternatief als dieetvoeding zoals bij enkele toevoeging van ijzergluconaat, met de gezondheidsclaim „IJzer draagt bij tot de normale vorming van rode bloedcellen en hemoglobine” met de door artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar biologische landbouw in de handel mag worden gebracht, hangen af van de verwezen vragen tot uitlegging van artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008.
- 11 De door artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar biologische landbouw mag volgens artikel 23, lid 4, sub a-i, van verordening (EG) nr. 834/2007 in de verkoopbenaming van verwerkte levensmiddelen slechts worden gebruikt, op voorwaarde dat is voldaan aan de vereisten van artikel 19 van verordening (EG) nr. 834/2007. Volgens artikel 19, lid 2, sub b, van verordening (EG) nr. 834/2007 mogen additieven, technische hulpstoffen, smaakstoffen, water,

zout, preparaten van micro-organismen en enzymen, mineralen, sporenelementen, vitamines, alsmede aminozuren en andere micronutriënten in voor een bijzondere voeding bestemde levensmiddelen alleen worden gebruikt indien zij overeenkomstig artikel 21 voor gebruik in biologische producten zijn toegelaten. Volgens artikel 21 van verordening (EG) nr. 834/2007 is het gebruik van de in artikel 27 van verordening (EG) nr. 834/2007 genoemde stoffen toegelaten. In casu kan slechts uit artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 volgen dat ijzergluconaat en vitamines, die niet uit producten uit biologische landbouw worden gewonnen, **[Or. 9]** in een voor het overige uit biologische producten vervaardigd levensmiddel mogen worden gebruikt.

- 12 Artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 luidt:
- 13 „1. Voor de toepassing van artikel 19, lid 2, sub b, van verordening (EG) nr. 834/2007 mogen slechts de volgende stoffen bij de vervaardiging van verwerkte biologische levensmiddelen, met uitzondering van wijn, worden gebruikt:
- [...]
- 14 f) mineralen (inclusief spoorelementen), vitamines, aminozuren en micronutriënten zijn alleen toegelaten voor zover zij volgens de wet aan levensmiddelen moeten worden toegevoegd.”
- 15 Voor de beslissing in het onderhavige geding is beslissend of het gebruik van vitamines en ijzergluconaat voor het product „Herbaria Blutquick” volgens artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 in de zin van dit voorschrift is voorgeschreven. De uitlegging van artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 is derhalve beslissend in het geding.
- 16 Het zinsdeel „zijn alleen toegelaten voor zover zij volgens de wet aan levensmiddelen moeten worden toegevoegd” in artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 kan volgens het Gericht op verschillende wijzen worden uitgelegd. In dit opzicht is bij het Gericht twijfel gerezen over de uitlegging van dit voorschrift.
- 17 Zo kan het aldus worden uitgelegd dat het gebruik van de genoemde stoffen slechts wettelijk is voorgeschreven wanneer een Unierechtelijk of een met het Unierecht verenigbaar nationaal voorschrift voor het concrete levensmiddel de toevoeging van de genoemde stoffen direct voorschrijft of althans expliciet **[Or. 10]** een minimumgehalte voor de genoemde stoffen aangeeft en voor zover deze toevoeging respectievelijk de bewerkstelling van het minimumgehalte door de toevoeging van producten uit biologische landbouw niet mogelijk is. Zo is bijvoorbeeld in § 14c juncto bijlage 10 van de nationale Diätverordnung, die strekt tot omzetting van richtlijn 2009/39/EG van het Europees Parlement en Raad van 6 mei 2009 (PB L 124, blz. 21-29), voorgeschreven dat voeding voor zuigelingen in beginsel slechts commercieel mag worden vervaardigd en in de handel gebracht

wanneer de samenstelling ervan beantwoordt aan de in bijlage 10 vastgestelde minimumhoeveelheden.

- 18 Artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 kan evenwel ook aldus worden uitgelegd dat het gebruik van de genoemde stoffen in levensmiddelen waaraan zij moeten worden toegevoegd, ook wettelijk is voorgeschreven wanneer het levensmiddel zonder althans een van de genoemde stoffen niet kan voldoen aan een in het kader van zijn doel en verhandeling tot uitdrukking gebrachte voedingsfunctie, bijvoorbeeld als middel tot aanvulling van de algemene voeding of als middel dat tot de normale vorming van bloedcellen en hemoglobine bijdraagt, en in zoverre het voor de vervulling van de voedingsfunctie noodzakelijke gehalte althans van een van de genoemde stoffen (alleen) door de toevoeging van producten uit biologische landbouw niet kan worden bereikt.

Volgens het in artikel 16 van verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 (PB L 31, blz. 1-24) gestelde verbod van misleiding mogen de etikettering van, de reclame voor en de aanbiedingsvorm van levensmiddelen en diervoeders, met inbegrip van de vorm, het uiterlijk en de verpakking ervan, het gebruikte verpakkingsmateriaal, de wijze waarop zij worden gepresenteerd, de omgeving waarin zij zijn uitgesteld, alsmede de informatie die erover wordt verstrekt via ongeacht welke kanalen, de consument niet misleiden. Volgens artikel 3, sub a, van verordening (EG) nr. 1924/2006 mogen voedings- en gezondheidsclaims **[Or. 11]** niet misleidend zijn. Tegen deze achtergrond stelt met name een nationale instantie zich op het standpunt dat tot bescherming van de consument tegen bedrog het minimumgehalte aan mineralen in voedingssupplementen aldus moet zijn bepaald dat met de door de producent aangegeven dagelijks in te nemen hoeveelheid 15 % van de aanbevolen maximumhoeveelheid wordt bewerkstelligd (zie http://www.bfr.bund.de/cm/343/verwendung_von_mineralstoffen_und_vitaminen_in-Lebensmitteln.pdf, blz. 29), zodat het voedingssupplement kan voldoen aan zijn doel om een tekort aan voedingsstoffen aan te vullen. Dienovereenkomstig kan uit het verbod van bedrog van de consument a contrario de wettelijk voorgeschreven verplichting tot toevoeging van stoffen in de zin van artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 worden afgeleid, voor zover een levensmiddel volgens de wil van de producent bepaalde functies moet vervullen die een minimumgehalte aan bepaalde stoffen vereisen. In deze context moet er ook rekening mee worden gehouden dat levensmiddelen volgens het uitdrukkelijk bepaalde van artikel 3, lid 1, van richtlijn 2009/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 (PB L 124, blz. 21-29) betreffende voor bijzondere voeding bestemde levensmiddelen, op grond van aard of samenstelling geschikt moeten zijn voor het bijzondere voedingsdoel waarvoor zij zijn bestemd. Punt 15 van de considerans van richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 (PB L 183, blz. 51-57) gaat ervan uit dat voedingssupplementen door de consument als aanvulling op de voeding worden gekocht en dat daartoe vitaminen en mineralen, als zij op het etiket van

voedingssupplementen worden vermeld, in een significante hoeveelheid in het product aanwezig dienen te zijn.

Anderzijds dient er in deze context aan te worden gedacht dat de consument van een levensmiddel dat is voorzien van de volgens artikel 23 van verordening (EG) nr. 834/2007 beschermde verwijzing naar biologische landbouw, mogelijk verwacht dat alle in het verwerkte levensmiddel vervatte stoffen een biologische oorsprong hebben, zodat bij toevoeging van niet uit **[Or. 12]** biologische landbouw gewonnen stoffen het gebruik van het EU-logo, wat dit aspect betreft, ook als misleidend zou kunnen worden beschouwd. Volgens punt 25 van de considerans van verordening (EG) nr. 834/2007 is het dienstig het gebruik van het EU-logo te beperken tot producten die alleen of nagenoeg alleen biologische ingrediënten bevatten, om de consument niet te misleiden over de biologische aard van het gehele product.

- 19 Bovendien rijst de vraag of de toevoeging van de in artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 genoemde stoffen ook wettelijk is voorgeschreven ingeval een levensmiddel volgens de wil van de levensmiddelenproducent met een zogenaamde voedings- en gezondheidsclaim in de zin van verordening (EG) nr. 1924/2006 in de handel wordt gebracht en verkocht en deze voedings-respectievelijk gezondheidsclaim volgens een wettelijke regeling slechts mag worden gebruikt wanneer in het levensmiddel een bepaald gehalte van een van de in artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008 genoemde stoffen is vervat, dat (alleen) door toevoeging van producten uit de biologische landbouw niet kan worden bewerkstelligd. Volgens artikel 5, lid 1, sub b-i, van verordening (EG) nr. 1924/2006 mogen voedings- respectievelijk gezondheidsclaims alleen worden gebruikt wanneer de stof waarvoor de claim wordt gedaan, in het eindproduct in een significante hoeveelheid zoals omschreven in de Unieregeling aanwezig is, of, indien er ter zake geen voorschriften bestaan, in een hoeveelheid aanwezig is, die volgens algemeen aanvaarde wetenschappelijke gegevens het geclaimde nutritionele of fysiologische effect bewerkstelligt. Zo laat de bijlage bij verordening (EU) nr. 432/2012 van de Commissie van 16 mei 2012 (PB L 136, blz. 1-40) gezondheidsclaims **[Or. 13]** voor ijzer alleen toe wanneer het levensmiddel voldoet aan de minimumvoorwaarden inzake een bron van ijzer overeenkomstig de in de bijlage bij verordening (EG) nr. 1924/2006 genoemde claims. Dit betekent dat gezondheidsclaims inzake ijzer slechts zijn toegelaten wanneer het levensmiddel ten minste een overeenkomstig de bijlage bij richtlijn 90/496/EEG van de Raad van 24 september 1990 (PB L 276, blz. 40-44) significante hoeveelheid ijzer of een hoeveelheid ijzer bevat, die voldoet aan de overeenkomstig artikel 6 van verordening (EG) nr. 1925/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 (PB L 404, blz. 26-38) toegelaten afwijkingen. Volgens bijlage I bij richtlijn 90/496/EEG moet in de regel voor het bepalen van wat een significante hoeveelheid is, per 100 g of 100 ml, dan wel per verpakking indien deze slechts één portie bevat, van 15 % van de in deze bijlage aangegeven aanbevolen dosis worden uitgegaan. In dit opzicht mogen de gezondheidsclaims inzake ijzer – ongeacht de toepassing en uitlegging van

voormeld algemeen verbod tot misleiding – in beginsel slechts worden gebruikt wanneer het levensmiddel daadwerkelijk een bepaalde hoeveelheid ijzer bevat. Daaruit kan de conclusie worden getrokken dat het gebruik van bepaalde stoffen voor levensmiddelen die met gezondheidsclaims worden verkocht respectievelijk in de handel worden gebracht, wettelijk voorgeschreven is in de zin van artikel 27, lid 1, sub f, van verordening (EG) nr. 889/2008.

[Or. 14]

[OMISSIS]

[Handtekeningen, stempel]